

The Current State of Organizational, Legal and Staff Support of Local Courts' Activities in the Context of the Europeanization of the Judicial Administration System in Ukraine

UDC: 347.995:005.7:331.108(477)

DOI: 10.15421/152221

Goncharuk NataliiaDr.Sc., Full Prof., <https://orcid.org/0000-0002-2681-6687>, goncharuknt@gmail.com**Bielova Alla**Ph.D. Student, <https://orcid.org/0000-0001-6274-7167>, allaac@ukr.net*Dnipro University of Technology (Dnipro, Ukraine)*

Abstract

The article is devoted to the analysis and studying of the current state of organizational, legal, and staff support of local courts as the main link of the justice system in the context of the Europeanization of the judicial administration system in Ukraine. The article analyzes the regulatory framework that is of key importance for the judicial system of Ukraine, in particular, the provisions of the Laws of Ukraine "On Ratification of the Association Agreement between Ukraine, on one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community, and their Member States, on the other hand, "On the Judicial System of Ukraine", "On the Judicial System and the Status of Judges", "On Civil Service" and other legislative acts. It is substantiated that judicial administration has its own inherent specificity, which does not allow applying general approaches and methods to it. The national experience of the formation and development of judicial administration, and its transformation within the framework of previously conducted judicial reforms are summarized. Priority directions for improving the organizational, legal, and staff support of local courts in the context of the Europeanization of the judicial administration system in Ukraine are identified and a number of solutions are proposed aimed at transition to intra-system judicial management to solve key problems that exist within the modern judicial system, guaranteeing the autonomy and independence of the judiciary in Ukraine; improving legislation on the implementation of judicial reform, harmonization of national legislation with the legislation of the European Union, increasing the effectiveness of the organization of the judiciary and institutions of justice, strengthening public trust in them and forming their positive image, authority capable of ensuring the establishment of the law supremacy which, along with democracy, respect for human rights and fundamental freedoms, is the most important European value.

Keywords: judicial administration system, local courts, organizational and legal support, staff support, government service, Ukraine

Citation: Goncharuk, N., & Bielova, A. (2022). The Current State of Organizational, Legal and Staff Support of Local Courts' Activities in the Context of the Europeanization of the Judicial Administration System in Ukraine. *Public Administration Aspects*, 10(4), 5-12. <https://doi.org/10.15421/152221>

Сучасний стан організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні

Гончарук Наталія, Білова Алла*Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Дніпро, Україна)*

Анотація

Стаття присвячена аналізу та вивченню сучасного стану організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів, як основної ланки системи правосуддя, в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні. У статті проаналізовано нормативно-правове поле, що має ключове значення для судової системи України, зокрема, досліджено положення Законів України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», «Про судоустрій України», «Про судоустрій і статус суддів», «Про державну службу» та інших актів законодавства. Обґрунтовано, що судове адміністрування має свою невід'ємну специфіку, яка не дозволяє застосовувати до нього загальні підходи та методи. Узагальнено вітчизняний досвід становлення та розвитку судового адміністрування, його трансформації у рамках вже проведених раніше судових реформ. Визначено пріоритетні напрями вдосконалення організаційно-правового та кадрового забезпечення місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні та запропоновано низку рішень, що спрямовані на: здійснення переходу до внутрішньо-системного судового управління задля вирішення ключових проблем, що існують всередині сучасної судової системи, гарантування самостійності і незалежності судової гілки влади в Україні; вдосконалення законодавства щодо впровадження судової реформи, гармонізацію національного законодавства із законодавством Європейського Союзу, підвищення ефективності організації судової влади та інститутів правосуддя, зміцнення довіри до них суспільства та формування їх позитивного іміджу, авторитету, здатного забезпечити утвердження верховенства права, що наряду із демократією, повагою до прав людини і основоположних свобод, є найголовнішою європейською цінністю.

Ключові слова: система судового адміністрування, місцеві суди, організаційно-правове забезпечення, кадрове забезпечення, державна служба, Україна

Цитування: Гончарук Н., Білова А. Сучасний стан організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том 10. №4. С. 5-12. <https://doi.org/10.15421/152221>

Стаття надійшла / Article arrived: 15.07.2022

Схвалено до друку / Accepted: 29.08.2022

Вступ. Здійснення в Україні процесів реформування судової системи, в умовах європеїзації системи судового адміністрування, підвищення ефективності діяльності місцевих судів, які є основною ланкою системи правосуддя, підвищення ефективності організації судової влади та інститутів правосуддя значною мірою залежить від організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів. Це потребує аналізу сучасного стану та визначення пріоритетних напрямів вдосконалення організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблеми вдосконалення організаційно-правового та кадрового забезпечення місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні присвячено досить широке коло праць вітчизняних і зарубіжних дослідників, серед яких можна назвати публікації таких авторів, як: О. Акімов, І. Голосніченко, Л. Москвич, С. Обрусна, Пітер Г. Соломон молодший, А. Терновенко. Разом з тим, проведений аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури з публічного управління показав, що в науковому плані аналіз сучасного стану та проблема визначення шляхів подальшого вдосконалення організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні на сьогодні залишаються недостатньо дослідженими, розглядаються без системного, комплексного підходу. Також потребують обґрунтування пріоритетні завдання на шляху до європейського співробітництва у сфері юстиції та європеїзації судового адміністрування в Україні.

Метою статті є вивчення сучасного стану організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні.

Викладення основного матеріалу. В незалежній Україні з метою європеїзації системи судового адміністрування було започатковано здійснення судової реформи, яка спрямована на побудову ефективної системи судової влади, вдосконалення судового управління та адміністрування.

Під «європеїзацією системи судового адміністрування» слід розуміти послідовне застосування в практичній діяльності судів, органів та установ системи правосуддя європейських основоположних принципів, норм та найкращих стандартів. Головна ціль судового управління та адміністрування – забезпечення доступності судів для громадян та ефективного проходження судових справ. Але ключовою передумовою досягнення вказаної цілі є реалізація найважливішого завдання управління судом, яке полягає у його організаційному забезпеченні, належному розподілі праці задля налагодження ефективних виробничих процесів та якісного відправлення правосуддя. Судді, які є єдиними носіями судової влади в Україні, мають бути повністю вивільнені від виконання несуддівських функцій з метою забезпечення можливості їх зосередження на безпосередній діяльності зі здійснення правосуддя.

Питання доступності судів для громадян тісно пов'язане з ефективністю роботи адміністративного апарату судів, оскільки надмірно ускладнені адміністративні процедури – особливо в тих випадках, коли вони змушують учасників справ витратити надто багато часу на вирішення цих справ у суді – є тим чинником, який обмежує доступність судових послуг і призводить до того, що люди довго вагаються, вирішуючи, чи варто їм ще раз звертатися до суду (Пітер, 2009, с. 73-83).

На наш погляд, заслуговує на увагу думка С. Обрусної, яка у своїх працях зазначала, що правосуддя є лише одним із компонентів реалізації судової влади, оскільки її здійснення ширше за здійснення правосуддя. Судова влада, на думку науковця, реалізовується у діях суду, безпосередньо не пов'язаних із розглядом справ, які, утім, мають велике соціальне значення, зокрема, здійснення організаційних та інформаційно-аналітичних функцій. До комплексу дій, що належать до вказаних функцій та позначаються терміном «організаційне забезпечення діяльності судів», входять створення судів, кадрова робота тощо (Обрусна, 2010, с. 58).

Слід зазначити, що ще у 2002 році Україна зробила великий крок уперед на шляху становлення та розвитку професійного судового управління та адміністрування. Законом України «Про судоустрій України»

від 07.02.2002 р. №3018-III (Про судову службу України, 2002), який був прийнятий в межах проведення так званої «малої судової реформи», було запроваджено інститут судових адміністраторів, якими, з огляду на найкращий досвід європейських країн, стали керівники апаратів судів. Також, на виконання вимог вказаного Закону, Президентом України було видано Указ від 29.08.2002 р. №780/2002 «Про Державну судову адміністрацію України» (Про Державну судову адміністрацію України, 2002), як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що здійснює організаційне забезпечення діяльності судів. Пізніше, у 2010 році, Державній судовій адміністрації України був наданий статус органу у системі судової влади (Про судову службу і статус суддів, 2010) та у 2016 році – державного органу у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом (Про судову службу і статус суддів, 2016). Можна вважати, що в такий спосіб в Україні відбулося відмежування судової системи від виконавчої влади з метою підвищення рівня гарантування незалежності суддів.

Враховуючи це, зміст судової влади варто і доцільно розглядати в її двох таких основних аспектах: судовий процес та організаційне забезпечення, на яке головним чином спрямоване судове управління та адміністрування.

Відповідно до прийнятого 07.07.2010 р. Закону України «Про судову службу і статус суддів» №2453-VI (Про судову службу і статус суддів, 2010) за головою суду залишилися закріплені лише представницька, адміністративна та контрольна функції в чітко визначених цим законом межах. При цьому, коло повноважень керівника апарату було суттєво розширено. Керівник апарату, окрім виконання функцій організаційного забезпечення суддів, суду та судового процесу, став суб'єктом призначення на посади та звільнення з посад працівників апарату суду, застосування до них заохочення та накладення дисциплінарних стягнень тощо. Це суттєво підвищило відповідальність керівника апарату, як суб'єкта судового адміністрування.

Посада керівника апарату є посадою державної служби категорії «Б» та найвищою посадою в апараті суду. За

Законом України «Про державну службу» (Про державну службу, 2015) на керівника апарату покладаються функції керівника державної служби. Посада керівника апарату вимагає від особи, яка її обіймає, широкого спектру знань з правових, кадрових, управлінських питань, різних сфер людської діяльності і практичного досвіду за різними спрямуваннями. Кінцевим результатом має стати ефективне виконання покладеного на апарат суду завдання, яким за приписами частини першої статті 155 Закону України «Про судову службу і статус суддів» є організаційне забезпечення роботи суду (Про судову службу і статус суддів, 2016).

Законом від 16.09.2014 р. №1678-VII (Про ратифікацію Угоди про асоціацію, 2014) Україна ратифікувала Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та зобов'язалась до співробітництва, в тому числі у сфері юстиції. Таке співробітництво, зокрема, має бути спрямоване на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, гарантування її незалежності, неупередженості та боротьбу з корупцією.

Разом з тим, в результаті розпочатого та до сьогодні не завершеного чергового етапу реформування, судова система України потрапила у досить скрутну ситуацію (кадрову, фінансову, управлінську), яку за різними показниками оцінки можна характеризувати, як кризову.

Сьогодні до повноважень Міністерства фінансів України належить право скорочувати або іншим чином корегувати бюджетний запит судової системи, в результаті чого Законами України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (Про Державний бюджет України на 2020 рік, 2019), «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (Про Державний бюджет України на 2021 рік, 2020), «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (Про Державний бюджет України на 2022 рік, 2021) Державній судовій адміністрації України, як головному розпоряднику бюджетних коштів, передбачені бюджетні призначення у сумі значно меншій від реальної потреби та без урахування запланованого рівня інфляції. При цьому, державним бюджетом для судової системи взагалі не передбачаються видатки розвитку.

Як результат, в місцевих судах на сьогодні відсутнє належне матеріально-технічне забезпечення відправлення правосуддя (в більшості місцевих судів відсутні поштові марки для відправлення кореспонденції, через що унеможливлено виконання вимог процесуальних законів та, як наслідок, порушуються строки розгляду судових справ, відсутні папір, послуги із заправки картриджів, телефонного зв'язку та ін.), рівень оплати праці більшості працівників апарату суду (консультантів суду, секретарів судового засідання, секретарів суду, судових розпорядників, ін.) не відповідає навіть законодавчо встановленому прожитковому мінімуму, що призводить до масових незадоволень в колективах та звільнень. В окремих місцевих судах України у 2021-2022 рр. спостерігається відтік кадрів до 50%. Здебільшого залишаються працювати люди старшого покоління, які, маючи стаж роботи в суді понад 30 років, в силу об'єктивних причин, як правило, вже не мають необхідного ресурсу, бажання для подальшого розвитку та самореалізації, а на працевлаштування претендує молодь після закінчення вищих навчальних закладів виключно з міркувань набуття стажу та досвіду для подальшої самореалізації в іншій більш оплачуваній юридичній галузі.

О. Акімов у своїх працях зазначає про те, що джерелами впливу на українську систему державного управління виступають європейські структури та інституції, державні та галузеві політики, наднаціональне законодавство, соціальні артефакти, цінності, норми й правила, історичні й культурні традиції, євроінтеграційний досвід інших країн. Чинниками впливу слугують базові принципи європейської інтеграції... Вплив євроінтеграційних процесів зумовлює адаптацію державного службовця як члена суспільства й формальної соціальної групи (службовці) до нових умов роботи, схиляє до засвоєння проєвропейських норм, цінностей і соціальних ролей, наприклад «європейського чиновника». Окрім цього, імперативи державної інтеграційної політики вимагають від них у професійно-функціональному розумінні зміни підходів для ефективного вирішення проблем громадян на рівні європейських стандартів надання державних послуг (Акімов, 2014, с. 36).

В умовах реформування судової системи особливо важливого значення набуває

професійне навчання працівників суду, особливо тих державних службовців, які працюють в апаратах судів. Ми підтримуємо думку Н. Гончарук, О. Оргієць та Л. Прокопенка, які вважають, що модернізація системи професійного навчання публічних службовців повинна здійснюватися з урахуванням тенденцій розвитку публічної служби, забезпечувати безперервну, випереджаючу освіту персоналу органів публічної влади шляхом постійного оновлення змісту та стандартів професійного навчання відповідно до викликів часу, а також, що система професійного навчання публічних службовців має стати цілісною, якісною, інноваційною, мобільною та гнучкою з розвиненою інфраструктурою, ефективним управлінням і належним ресурсним потенціалом, постійно вдосконалюватися і наближатися до європейських стандартів безперервної освіти дорослих (освіти упродовж життя) шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, основних засад підвищення професійного рівня публічних службовців (Goncharuk, Orhiiets, & Prokopenko, 2021, p. 39-46).

На наш погляд, судова система повинна забезпечувати постійний професійний розвиток тих працівників, які є державними службовцями, відбирати та утримувати талановитих молодих спеціалістів, сприяти розвитку їх професійних компетенцій та здібностей задля забезпечення своєї трансформації, європеїзації та міцності, однак наразі вказана функція повністю унеможливлена. До того ж, незадоволеність рівнем оплати праці та плінність кадрів в умовах постійного збільшення навантаження суттєво послаблюють і адміністративну функцію керівника апарату, як судового адміністратора, змушуючи його поступатися певним принципам та методам управління з огляду на необхідність збереження кадрового потенціалу, що залишився, адже від повноцінної та злагодженої роботи апарату суду залежить професійна діяльність суддів та якість відправлення ними правосуддя.

У наведених умовах та у зв'язку з відсутністю реальних механізмів впливу для виправлення існуючої ситуації, судова влада України, задля забезпечення свого існування, вимушена постійно шукати можливості економії коштів, що має наслідком прийняття управлінських

рішень, які у своєму загальному підсумку призводять до погіршення нормальної роботи місцевих судів, як основної ланки в системі органів правосуддя, а також до розбалансування судової системи України в цілому та її поступової руйнації. Незавершеність реформи, помилки при її впровадженні, досконало невивчені та науково необґрунтовані підходи до вирішення проблем можуть стати реальною завадою на шляху реалізації домовленостей з Європейським Союзом щодо співробітництва у сфері юстиції, суттєво підірвавши ефективність правосуддя в Україні. Адже «вироки та рішення, які виносять судді, лише тоді будуть справедливими, оперативними, належно обґрунтованими і добре сприйматимуться суспільством, якщо суди, де судді займаються відправленням правосуддя, функціонуватимуть як добре налагоджений механізм» (Голосніченко, & Пітер, 2010, с. 5).

Так, одним із недостатньо продуманих та обґрунтованих рішень, покликаним врегулювати розмір оплати праці працівників апаратів судів за рахунок економії коштів, є погодження рішенням Вищої ради правосуддя 25.01.2022 р. за №80/0/15-22 (Про погодження проекту змін до Типового положення про апарат суду, 2022) проекту змін до Типового положення про апарат суду, у відповідності до яких керівник апарату місцевого, апеляційного суду може мати заступника, якщо кількість працівників апарату суду перевищує 75 осіб. На сьогодні діюча редакція Типового положення про апарат суду (Типове положення про апарат суду, 2019) встановлює, що керівник апарату місцевого, апеляційного, вищого спеціалізованого суду може мати двох заступників, якщо кількість працівників апарату суду перевищує 50 осіб. У місцевих загальних судах кількість заступників може дорівнювати кількості віддалених робочих місць, в яких утворюються відокремлені структурні підрозділи (окремі посадові особи за напрямками діяльності) цих судів.

Отже, подальше затвердження проекту вищевказаних змін Державною судовою адміністрацією України неминує призведе до скорочення відповідних посад у місцевих судах зі штатною кількістю працівників апарату менше 75 осіб, що негативно позначиться на їх організаційній діяльності, оскільки сьогоденні вимоги та поставлені

перед апаратом суду завдання й без того не відповідають існуючому кадровому забезпеченню, підходи до визначення та унормування якого залишаються незмінними вже майже 20 років і зводяться до співвідношення кількості працівників апарату суду до кількості працюючих суддів (наприклад, 4 працівники апарату суду : 1 суддя).

У результаті відсутності об'єктивних сучасних підходів до визначення граничної чисельності працівників апаратів у місцевих судах, які б ґрунтувалися на наукових дослідженнях з урахуванням практичних аспектів, в судах активно відбувається суміщення посадових обов'язків, що значно знижує якість їх виконання та ускладнює прийняття управлінських рішень щодо їх належного забезпечення. Так, в апаратах місцевих судів до цього часу відсутні штатні одиниці спеціалістів з управління персоналом, військового обліку, з питань запобігання та виявлення корупції, пресекретарів, спеціалістів з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту тощо. Такі обов'язки, як правило, розподіляються між керівником апарату та заступником керівника апарату, як додаткове навантаження.

Зазначимо, що з 01.01.2012 р. на апарат місцевого суду покладено кадрове забезпечення суддів, яке, в силу їх правового статусу, має чимало особливостей та певну юридичну специфіку, що фактично обумовлює суттєве збільшення навантаження з питань управління персоналом. Однак, вказаний факт у визначення допустимо можливої кількості заступників, що може мати керівник апарату місцевого, апеляційного суду, чи то спеціалістів з управління персоналом цих же судів, безпідставно до уваги не взятий.

Одним із ключових елементів системи управління в суді є управління персоналом суду. Крім загальноприйнятих засад управління персоналом, у випадку управління персоналом судів діють особливості, пов'язані з правовим статусом суддів. Саме на це звертає увагу у своєму дослідженні А. Терновенко (2013, с. 164).

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, автоматизація ділових процесів, впровадження підсистеми «Електронний суд» в складі Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, постійні законодавчі зміни та новації ставлять

перед апаратом суду майже не щодня нові виклики та надскладні завдання, значно збільшуючи існуюче навантаження. У зв'язку з цим фактичне навантаження працівників апаратів місцевих та апеляційних судів не можна вважати сталим. Йому притаманний динамічний, постійно прогресуючий у бік збільшення характер.

До того ж, з метою забезпечення виконання Указу Президента України від 29.12.2017 р. №451 «Про реорганізацію місцевих загальних судів» (Про реорганізацію місцевих загальних судів, 2017), яким утворені окружні суди шляхом реорганізації (злиття) деяких місцевих загальних судів, заступників керівників апаратів більшості таких судів наказами Державної судової адміністрації України, зокрема від 06.09.2018 р. №444 «Про забезпечення виконання Указу Президента України від 29.12.2017 №451» (Про забезпечення виконання Указу Президента України, 2018), призначено головами комісій з реорганізації (злиття). Вказані комісії наразі забезпечують здійснення в судах великого обсягу роботи з інвентаризації та упорядкування документообігу та архівних фондів з метою подальшої передачі судових справ та документів діловодства в найкоротші терміни до новоутворених окружних судів (після їх остаточного утворення), та виконують інші заходи, передбачені Планами заходів з реорганізації (злиття) місцевих загальних судів.

Заступник керівника апарату в повному обсязі виконує обов'язки, покладені на керівника апарату, у разі його тимчасової відсутності. Віднесення посади заступника керівника апарату, як посади державної служби, до категорії «Б», вимоги до освіти, досвіду роботи для зайняття цієї посади, надають йому можливість виконувати такі обов'язки на високому професійному рівні, забезпечуючи безперебійну нормальну роботу суду, належне організаційне забезпечення суду, суддів та судового процесу, а також нести персональну відповідальність за функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, що відповідає вимогам закону.

Рада суддів України, своїм рішенням від 28.01.2022 р. №6 «Щодо погодження змін до Типового положення про апарат суду», звертає увагу, що у демократичному суспільстві суди мають функціонувати відповідно до

стандартів продуктивності та ефективності судових процедур, якості судових послуг та очікувань громадян – учасників судових проваджень. У цьому розумінні робота суду є найбільш ефективною, якщо її основою є певні стандарти якості. Зокрема, основою таких стандартів є суспільні очікування щодо якості надання судових послуг, до яких, зокрема, належить і організаційне забезпечення роботи суду, що здійснюється (забезпечується) його апаратом (Щодо погодження змін до Типового положення про апарат суду, 2022).

Цілком очевидно, що головним і найбільш об'єктивним критерієм ефективності роботи судів у кінцевому підсумку має стати оцінка суспільства, виразом якої є рівень авторитету судів та рівень довіри до них громадян, що залежить від багатьох факторів та складових, тісно взаємопов'язаних між собою, у тому числі від матеріального забезпечення, укомплектованості, кваліфікованості та досвідченості кадрів, професійності здійснення судового адміністрування, виконання завдань, покладених на апарат суду, створення комфортних умов перебування у приміщеннях суду тощо. Низька ефективність функціонування судів суттєво знижує темпи розпочатих в судовій системі перетворень та уповільнює процес європеїзації системи судового адміністрування.

Висновки і пропозиції. Таким чином, проведене дослідження сучасного стану організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності місцевих судів в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні свідчить, на нашу думку, що пріоритетним завданням на шляху до європейського співробітництва у сфері юстиції та європеїзації судового адміністрування в Україні має стати:

1) прийняття нормативно-правових актів, спрямованих на забезпечення гарантованого фінансування судової системи України на рівні, що забезпечує можливість повного і незалежного відправлення правосуддя відповідно до закону та сприяє недопущенню виникнення кризових явищ у цій системі;

2) унормування граничної чисельності працівників апаратів місцевих судів на підставі наукових досліджень, проведених з урахуванням практичних аспектів організації праці на місцях. Доцільно

розробити Довідник кваліфікаційних характеристик професій і посад працівників органів та установ системи правосуддя, що відповідає їх правовому статусу як державних службовців судової гілки влади із специфічними процесуальними обов'язками за посадами державної служби, затвердити окремий Каталог типових посад державної служби органів системи правосуддя. Це значно підвищить ефективність виконання поставлених перед апаратом суду завдань, а, отже, сприятиме ефективній роботі самих суддів та забезпеченню максимальної доступності судів для громадськості;

3) реформування системи оплати праці державних службовців органів системи правосуддя через надання їм спеціального правового статусу за Законом, враховуючи їх приналежність до судової гілки влади,

та визначення розміру їх посадового окладу шляхом застосування коефіцієнтів від законодавчо встановленого розміру суддівської винагороди. Це надасть можливість підвищити престижність роботи в органах системи правосуддя, зберегти існуючий та залучити додатковий висококваліфікований кадровий потенціал для роботи в апаратах місцевих судів.

Реалізація даних пропозицій прогнозовано оптимізує роботу місцевих загальних судів, сприятиме удосконаленню їх організаційно-правового та кадрового забезпечення діяльності в умовах європеїзації системи судового адміністрування в Україні, забезпечить успіх і ефективність судової реформи, зміцнення судової влади, її незалежності та утвердження ефективного правосуддя.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Акімов, О. О. (2014). Професійна діяльність державних службовців в умовах євроінтеграції України: питання формування психологічної готовності: монографія. К.: Центр учбової літератури.
- Голосніченко, І., & Пітер, Г. Соломон молодший (2010). Сучасне управління в суді: навч.-практ. посіб. К.: Юрінком Інтер.
- Москвич, Л. М. (2011). Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: монографія. Х.: ФІНН.
- Обрусна, С. (2010). Організаційно-правові засади управління судовою системою України: сучасний стан та перспективи розвитку в умовах судової реформи. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки, №83, с. 57-60.
- Пітер, Г. Соломон молодший (2009). Судове адміністрування і якість правосуддя. Судова апеляція, 2009, №3 (16), с. 73-83.
- Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14.11.2019 №294-IX. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>.
- Про Державний бюджет України на 2021 рік: Закон України від 15.12.2020 №1082-IX. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>.
- Про Державний бюджет України на 2022 рік: Закон України від 02.12.2021 №1928-IX. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text>.
- Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 №889-VIII. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/go/889-19>.
- Про Державну судову адміністрацію України: Указ Президента України від 29.08.2002 №780/2002. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/go/780/2002>;
- Про забезпечення виконання Указу Президента України від 29.12.2017 №451: наказ ДСА України від 06.09.2018 №444. Відновлено з https://dsa.court.gov.ua/userfiles/file/DSA/2018_DSA_docs/Kirovograd_444_18.pdf.
- Про погодження проекту змін до Типового положення про апарат суду: рішення Вищої ради правосуддя від 25.01.2022 №80/0/15-22. Відновлено з https://hcj.gov.ua/doc/doc/5977?fbclid=IwAR3A5uD_OmK7E8_44n36kQd1v1Kx8oGbWcHwTaq2mKnt4iHS12YL-6UhlM.
- Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 №1678-VII. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2>.
- Про реорганізацію місцевих загальних судів: Указ Президента України від 29.12.2017 р. №451/2017. Відновлено з <https://www.president.gov.ua/documents/4512017-23386>.
- Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 №2453-VI. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/go/2453-17>.
- Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 №1402-VIII. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/go/1402-19>.
- Про судоустрій України: Закон України від 07.02.2002 №3018-III. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/go/3018-14>.
- Терновенко, А. (2013). Організаційно-правові засади управління персоналом суду. Слово Національної школи суддів України, №3 (4), с. 162–166.
- Типове положення про апарат суду: наказ ДСА України від 08.02.2019 №131. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19#Text>.
- Щодо погодження змін до Типового положення про апарат суду: рішення Ради суддів України від 28.01.2022 №6. Відновлено з <http://rsu.gov.ua/ua/documents/130>.
- Goncharuk, N., Orhiets, O. & Prokopenko, L. (2021). Formation and development of the system of professional training of public servants in Ukraine: organizational, legal, and economic aspects. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 7, no. 1 (January), p. 39-46. Retrieved from <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue>

REFERENCES

- Akimov, O. O. (2014). Profesiina diialnist derzhavnykh sluzhbovtiv v umovakh yevrointehratsii Ukrainy: pytannia formuvannia psykholohichnoi hotovnosti [Professional activity of government servants in the context of European integration of Ukraine: issues of psychological readiness]. Kyiv: Center of academic literature.
- Golosnichenko, I. P. & Piter, H. Solomon molodshyi. (2010). Suchasne upravlinnia v sudi [Modern management in court]. Kyiv: Yurinkom Inter.
- Goncharuk N., Orhiets O. & Prokopenko L. (2021). Stanovlennia ta rozvytok systemy profesiinoi pidhotovky derzhavnykh sluzhbovtiv v Ukraini: orhanizatsiino-pravovi ta ekonomichni aspekty [Formation and development of the system of professional training of public servants in Ukraine: organizational, legal, and economic aspects]. Baltic Journal of Economic Studies, vol. 7, no. 1 (January), p. 39-46. <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue>.
- Moskvych, L. M. (2011). Efektyvnist sudovoi systemy: kontseptualnyi analiz [Efficiency of the judicial system: conceptual analysis]. Kharkiv: Academic explanatory dictionary of the Ukrainian language.
- Obrusna, S. (2010). Orhanizatsiino-pravovi zasady upravlinnia sudovoiu systemoiu Ukrainy: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku v umovakh sudovoi reformy [Organizational and legal principles of judicial system management in Ukraine: current state and prospects of development in the context of judicial reform]. Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Legal sciences. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho iniversytetu imeni Tarasa Shevchenka. Yurydychni nauky.
- Piter, H. (2009). Solomon molodshyi. Sudove administruvannia i yakist pravosuddia [Court administration and quality of justice]. Sudova apeliatsiya, 3 (16).
- Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy vid 10.12.2015 №889-VIII [On the governmental service: Law of Ukraine dated 10.12.2015 No 889-VIII]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/889-19>
- Pro Derzhavnu sudovu administratsiiu Ukrainy: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 29.08.2002 №780/2002 [On the State Judicial Administration of Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated 29.08.2002 No 780/2002]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/780/2002>
- Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2020 rik: Zakon Ukrainy vid 14.11.2019 №294-IX [On the State Budget of Ukraine for 2020: Law of Ukraine dated 14.11.2019 N294-IX]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>
- Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2021 rik: Zakon Ukrainy vid 15.12.2020 №1082-IX [On the State Budget of Ukraine for 2021: Law of Ukraine dated 15.12.2020 No 1082-IX]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>
- Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2022 rik: Zakon Ukrainy vid 02.12.2021 №1928-IX [The State Budget of Ukraine for 2022: Law of Ukraine as of 02.12.2021 No 1928-IX]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20#Text>
- Pro pohodzhennia proiektu zmin do Typovoho polozhennia pro aparat sudu: rishennia Vyshchoi rady pravosuddia vid 25.01.2022 №80/0/15-22 [On the approval of the draft of amendments to the Model Regulations on the Court Apparatus: the Decision of the High Council of Justice as of 25.01.2022 No 80/0/15-22]. (n.d.). Retrieved from https://hcj.gov.ua/doc/doc/5977?fbclid=IwAR3A5uD_OmK7E8_44_n36kQd1v1Kx8oGbWcHwTaq2mKnt4iHS12YL-6UhlM
- Pro ratyfikatsiiu Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyim derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony: Zakon Ukrainy vid 16.09.2014 №1678-VII [On ratification of the Agreement on the Association between Ukraine, on one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand: the Law of Ukraine dated 16.09.2014 No 1678-VII]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2>
- Pro reorhanizatsiiu mistsevykh zahalnykh sudiv: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 29.12.2017 r. №451/2017 [On reorganization of local general courts: the Decree of the President of Ukraine as of 29.12.2017 No 451/2017]. (n.d.). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/4512017-23386>
- Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 №1402-VIII [On the judicial system and status of judges: the Law of Ukraine dated 02.06.2016 No 1402-VIII]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/1402-19>
- Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 07.07.2010 №2453-VI [On the judicial system and status of judges: the Law of Ukraine dated 07.07.2010 No 2453-VI]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/2453-17>
- Pro sudoustrii Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 07.02.2002 №3018-III [On the Judicial System of Ukraine: the Law of Ukraine as of 07.02.2002 No 3018-III]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/3018-14>
- Pro zabezpechennia vykonannia Ukazu Prezydenta Ukrainy vid 29.12.2017 №451: nakaz DSA Ukrainy vid 06.09.2018 №444 [On Enforcement of the Decree of the President of Ukraine dated 29.12.2017 No. 451: Order of the State Judicial Administration dated 06.09.2014 No. 444]. (n.d.). Retrieved from https://dsa.court.gov.ua/userfiles/file/DSA/2018_DSA_docs/Kirovograd_444_18.pdf
- Shchodo pohodzhennia zmin do Typovoho polozhennia pro aparat sudu: rishennia Rady suddiv Ukrainy vid 28.01.2022 №6 [On approval of amendments to the Model Regulations on the Court Apparatus: the Decision of the Council of Judges of Ukraine No 6 dated 28.01.2022]. (n.d.). Retrieved from <http://rsu.gov.ua/ua/documents/130>
- Ternovenko, A. (2013). Orhanizatsiino-pravovi zasady upravlinnia personalom sudu [Organizational and legal principles of court personnel management]. Word of the National School of Judges of Ukraine. Slovo Natsionalnoi shkoly suddiv Ukrayiny, 3 (4)
- Typove polozhennia pro aparat sudu: nakaz DSA Ukrainy vid 08.02.2019 №131 [Model Regulations on the court apparatus: Order of the State Judicial Administration of Ukraine dated 08.02.2019 No 131]. (n.d.). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19#Text>